

מקום שנהגו פרק רביעי פסחים

מסורת הש"ס

משיגירעו. משגדלו הענבים קצת ונקר כפול הלצן: **משינילו.** משיגדיל הנץ ע' לו צברכות (דף ל"א): הפטמה של רימון **הוא בוסר.** דלמך כל היכא דתנא **וינהו.** בוסר תנן בגבטין (דף ל"א). משעת כניסת המים לבוסר: **פול הלצן ס"ד.** הא בגפנים קיימא: **ומאן.** תנא דשמעת ליה דלמך בוסר הוא דהוי פירי כדקמני משיגירעו דהיינו בוסר רלמו צברך לא רבנן הא רב וקמני דמורו בשמר איננות. הא ר"ז אסי הוא בוסר הוא גירוע נקט הכא משום דלא מינא גירוע היינו סמדר

[illegible]

תקוע. מקום וזיתים כדעתן במנחות
(דף פה:) תקועה אלפא לשמן ומתוך
שהשמן מצי שם ורגילין בו מציין
תכנים בהן כדכתיב (שמואל א ג ד)
וישלה יואב תקועה וגו' **גוש חלב.**
נמי איכא וזיתים טוובא והוא בחלקו
של אשר כדתיב ביהט וטובל בשמן
רגלו במנחות (פה:) **כדי שיהא עני**
יודא בוי. מותר לאכול מנה הכנוסין
ועד שיכלו כשהיה כל כך שיהא עני
יואב לבקש ואינו מואל כו' **גרורות.**

תאנים יבשים: פגי צים היני.
תאנים של אותו מקום: לא הוזכרו.
בצית המדרש להחשב פירי אלא
למעשר: אהיני. תמרים: דעובינא.
מקום. ואותן פגים ואותן תמרים
לעולם קטנים: ואמר רב ציבי
גרסינן. ולא תירוצא הוא: תרסי
גרסינאם מתנין. בגרובות עד
הפורים בתמרים עד חנוכה: סימן
להרים מילין. עפצין גלי"ש. אבל
שאר אילנות שבהרים אין יפין ונפקא
מינה דלא מיימין בזורים מייניהו
כדלקמן: דקלים. תמרים: שקמה.
אינה עושה פירי: שפלה. ארץ
מישור ולקמיה מפרש מאי נפקא
מינה: כשקמים אשר בשפלה. שמע
מינה דרך שפלה לשקמים ומיהו
לאו ראה גמורה היא לידע דאם
אין בה שקמים לא תהא תרועה
שפלה: בזכורים כתיב: אשר תצא

גירוע ולקמן מפרש שיעורו
ן והוא כעין מתחלי ודומה
טרף והנץ שלו אינו מטורף:
וסר או גירוע כולו חדל

משגריעו והזיתים מש
משויצאו ⁽⁶⁾ ואמר ר
גירוע הוא פול הלבן
אלא אימא שיעורו כ
ליה דאמר בוסר אין
שאר כל האילנות מש
*בדניסחני קץ תנו ר
שיכלו דליות של אוכ
אוכלין עליהן אוכלי
אחרון שבתקוע ר' א
אחרון של גוש חלב כ
מוצא לא בנופו ולא
בגורגרות עד שיכלו
יהודה לא הזכירו פ

מַעֲשֶׂר (דַּתָּנ) פּוּגֵי בִּי
חֵיבִין בַּמַּעֲשֶׂר: אוֹכֵל
הָאֲחֵרִים שֶׁבַּצְעוֹר רֶשֶׁם
בֵּין הַכִּיפִין וְאֵין אוֹכֵל
יִרְמִינֵהי אֲ-אוֹכֵלִין בַּעֲנֵן
עַד הָעֶצֶר בְּרוּגְרוֹר
עַד הַפּוּרִים וְאָמַר ר'
בְּתִרְיָא מַחְלִיף אִידֵי
וְאִי בֵּעִית אִימָא הָא
רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְזוֹ
סִימֵן לִנְחָלִים קָנִים ס'
לְדַבֵּר שְׁנֵאמַר יוֹתֵן
כְּשָׁקִים אֲשֶׁר בְּשַׁפֵּס
מִינֵה לְבַכּוּרִים דַּתָּנ
מִדְּקָלִים שְׁבַהֲרִים וְל'
לְנַחַל אֵיתֵן סִימֵן לְשֵׁם
לְחֵבִי כּוֹלְהוּ נְמוֹ לְמַמ'
לְנִכְרִים מוֹכְרִין א"מ קוֹ
לֵהֶם בְּהֵמָה גִּסָּה עֹנֵה
ס' בֶּן בְּתִירָא מְתִיר בִּכְ
שֶׁנְּהֵגוּ שְׁלָא לֵאכּוֹל
לְאֶדָם שִׂיאֹמַר בְּשֵׁר
קִדְשִׁים בַּחוּץ אָמַר ר'
וּבִשֶׁר לֹא מִיִּתִּיב א"מ
גְּדִיִּים מְקוֹלְסִין בְּלִילִי
שֶׁאֵתָה מֵאכִיל אֶת י

כאן ארצך וגאמך להלן י
יציא אלא משצת המינין
ולא מדקלן שצדיים. דלוקן
מקצבת: לנחל איסן. לעגלה
יהו זה שקמים: **ביתני**
צממה גסה. דגזור ציה
נח צצבת: עגלים ופייתים
שצורה. דלא משהי לה וי
א. לפי שמלאכתו להכיבה
לה במסכת ציה (דף נז
קדשים ובי קאמר חייטין אל
ייסן: ה"ג אמר רבי יוסי
שיחא כבידל שולין (לקמן ע
תסת בגלית (שמואל ב. יז)
ה' הדינעה (בבברת ב.) מחדיר בסוס.
נמנו, לא איפסן לן אי חמי לשאילו
אורח לאורימא איכא שאין וז מלאכה
אצול צלי. במוי הוה (תקמן טז)
פוד ועל שם קדורו מקולו שווא
וי: קור טובע מוחש, מתמננין
אצול צלי. בבילי פסחים. (תקמן טז)
קרב (שם) אלמלא תודוס אתה.
איכא, היך יכול להיות קדשים ואין

מארכך ודרשין במנחות (דף 75:) נא
אף כאן שבה ארץ וילפין מינה לזין
הם דכתיב ודבש) דהיינו דבש ממרי
שהמים לנים שם ותצואתו כמשהי
ותממרה. שפלה אני מוכר לך דרך
זאת: וכל מקום אין מוכרין לה
(דף טו.) וישראל מנזלה שביצתה
ועצורים מיהלפי במצרים שלמים:
מכירה אחריתי: בן צהריא מטיב ב
רוכבין על גבי בהמה גבי שבות
שחוטתה כבר: אבל חיטי לא. דמו מיד
כחאן דאמר למוכרין ולקנות פסח
על כרעיו ועל קרבו כלליית הפסח
כנשא כלי ויניו כדלו. כובע נ

יצו ושאר כל האילות
אסי הוא בוסר הוא
ל הלבן סלקא דעתך
ל הלבן ומאן שמעת
במדר לא רבנן וקתני
ציאו אלא רבי אילעאי
נן אוכלין בענבים עד
אם יש מאוחרות מהן
בזיתים עד שיכלה
עוד אומר עד שיכלה
שיהא עני יוצא ואינו
בעיקרו רובע אוכלין
י בית היני ^סאמר רבי
בית היני אלא לענין
היני ואהיני דטובינא
בתמרים עד שיכלה
אומר אוכלין על של
על של בין השיצין
ס עד הפסח בזיתים
עד החנוכה בתמרים
כיבי ר' יוחנן תרתי
אידי חד שיעורא הוא

תני בהדיא אם יש מא
זל אומר ° סימן להר
מזל לשפלה שקמה וא
מלך את הכסף בירווי
לרוב סימן להרים מ
(7) אין מביאין בכוריי
מפירות שבעמקים כ
לה שקמה נפקא מינ
וממכר: **מתני'** ^{הה}
שלא נהגו למכור אין
ם וסייחין שלמין וש
מקום שנהגו לאכור
אין אוכלין: **גמ'** אמר
לה לפסח הוא מפני
פפא ידוק בשר אבל
ר' יוסי תודום איש
סחים שלחו לו אלמ
ראל קרשים בחוץ ק

חטא ושעורה וגו' מה לה
מורין שם ואין מציאין אלא
שזבחין אלא דקלים של עממ
גדופה רריך שיהו קנים גד
קוסם שנהגו שלא לממור. ד
נגן ממום שאלה וממום
מניס ואף על גב דלאו בני
לה להלכך לא חזי ליה
סיוני ידידה ליכא למיגזר
שלא לאכיל. דמיחזי כאר
פסח דמנטר לפסח קאמר
דום איש רומי. ישראל חש
רבי עקיבא? קורא מה
מרגומו קולסא דנחשא:

וְבַּיּוֹם הַהוּא לֹא הוֹדוּרָה פְּנֵי בֵיתוֹנִי אֵלָא
עַד שִׁכְלָה הָאֲרוֹרָן שְׂבִיעִי וְכוּ'. וְהוּא
מַחֲלִיף וְהֵנִי אוֹכְלִין בְּגִירוּתָהּ עַד הַסָּפֵר
בְּצִוּוֹת בְּפִרְיָהּ. אִיבִיעֵית אִימָר אֵל תֵּן
תְּנִי רַבֵּן שְׂמֹעֵן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר שֶׁ
אֵין בֵּית גְּדִילוֹתָם אֵלָּא בְּעֵמֶקִים, נִפְקָא
בְּכוֹרִים חֹרֵץ מִשְׁבַּעַת הַמִּינִין, וְלֹא מִן
מִן הַעֲמֻקִּים שְׂמֵרָן גְּדִילוֹת הַחוּבֹן. מִחַ
אוֹכְלִין וְכוּ'. אִמֵּר בֶּן יְהוּדָה אֲמַר רַבֵּן יוֹסֵף
בְּחוּבֹן. וּמִתְבָּרֵן עֲלֵיהּ מִדְּרַבִּי יוֹסֵף דְּ

מפני שנראה במקדש קדשים בחוץ. ככולי שמעתא פירש^א שעכשיו קורא שם ופירש נמי שלא התנדב בדרך המתנדבים^ב היינו דמחיים לא קרא לו שם פסח ואי נמי קרא לו שם בשעת עלייה^ג היו שלא בדרך המקדישין וקשה דקאמר נראה כמאכלי קדשים בחוץ^ד והלא גם בפנים איין לעשות כן דליתו קדוש אלא דלמיו^ה והוא ליה למימר שהוא קרוב למעילת קדשים ועוד בגדי מקולם לר' שמעון נהי דליכא למיחש שמה הקדישו עכשיו שאין זה בדרך המתנדבים מכל מקום לימסר למיעבד הכי שלא יאמר מחיים אקדשיה דקופו מוכיח על מחלתו שעשאו מקולם וכו' טעמא משום הכי הוא דלא מוקמינן לא שנה אחר ולא שנה לא אחר לכך נראה דעל ידי שאומר עכשיו בשר זה לפסח סברי אינשי דמחיים אקדשה^ו ורבי שמעון אפילו אקדשה מחיים [לשחוט] בחוץ לא היו הקדש משום שלא התנדב בדרך המתנדבים דמכוחה במוספתא כלל צפרק בתרא דמנחות דקאמר הרי עלי עולה על מנת שאקריבנה צבית חוגיו רבי שמעון אומר איין זה עולה והי"ז הוא במקדש על מנת להקריב בחוץ הוא דליתו קדוש^ז והא דלא מיימי לה הכא אלא מיימי הדיא דמנחה משום דמפרש בה צהדיא שלא התנדב בדרך המתנדבים;

אִידִי חֵד שִׁיעוּרָא הוּא רַבִּי
תַּנִּי בַּהֲדִיא אִם יֵשׁ מֵאוֹחָרוֹת מִהֵן אוֹכְלִין עֲלֵיהֶן תַּנִּיא
עַל אוֹמֵר * סִימֵן לַהֲרִים מִלֵּין סִימֵן לַעֲמֻקִּים דְּקָלִים
מִן לַשְּׁפֵלָה שְׁקֻמָּה וְאֵף עַל פִּי שְׁאִין רֹאִיָּה לַדְּבֵר זָכֵר
מִלֵּךְ אֶת הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלַיִם כֹּאבָנִים וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן
לְרֹב סִימֵן לַהֲרִים מִלֵּין סִימֵן לַעֲמֻקִּים דְּקָלִים נִפְקָא
מִן אֵין מִבִּיאִין בְּכוֹרִים אֲלָא מִשְׁבַּעַת הַמִּינִין יֵולָא
מִפִּירוֹת שְׁבַעמֻקִּים סִימֵן לְנַחֲלִים קָנִים * נִפְקָא מִינָהּ
לָהּ שְׁקֻמָּה נִפְקָא מִינָהּ לְמִקָּה וּמִמֵּכֵר הִשְׁתָּא דֹאֲתִית
יִמְמַכֵּר: **בַּתַּנִּי** * מְקוֹם שֶׁנֶּהֱגוּ לְמַכּוֹר בַּהֲמָה דְּקָה
שֶׁלֹּא נֶהֱגוּ לְמַכּוֹר אֵין מוֹכְרִין וְיִבְכַּל מְקוֹם אֵין מוֹכְרִין
בְּסִיחִין שְׁלֵמִין וְשְׁבוּרִין ר' יְהוּדָה מֵתִיר בְּשִׁבוּרָה
* מְקוֹם שֶׁנֶּהֱגוּ לֵאכּוֹל צִלִּי בְּלִילִי פִסְחִים אוֹכְלִין מְקוֹם
אֵין אוֹכְלִין: **גַּמ'** אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב * אֲסוּר לֹ
לְפַסַּח הוּא מִפְּנֵי שֶׁנֶּרְאָה כְּמִקְדִּישׁ בְּהִמְתּוֹ וְאוֹכֵל
פִּפְפָּא דְּקוֹא בָּשָׂר אֲבָל חִטִּי לֹא דְמִינִטֵּר לְפַסְחָא קָאמֵר
ר' יוֹסִי תוֹדוּם אִישׁ רוּמִי הִנְהִיג אֶת בְּנֵי רוּמִי לֵאכּוֹל
פִּסְחִים שֶׁלַּח לֹא אֲלֵמָלָא תוֹדוּם אֶתָּה גִּזְרֵנוּ עֲלֶיךָ גִּדּוּי
רַאֲל קִדְשִׁים בַּחוּץ קִדְשִׁים סֵלָקָא דַּעֲתָךְ אֲלָא אִימָא
קִרְבֵּי

מטוה ושעורה וגו' מה להלן שבה ארץ דהא בשבחה הכתוב מזהיר
מזרין שם ואין מביאין אלא ממקום משובה ומתמרים משבצת המינין
משבצתין אלא דקלים של עמקים: ולא מפירות. תבואת דגן שבצמקים
גדופה צריך שיהיו קנים גדילים זו ואז לא לא מיקרי נחל: **למקח**
וקוּס שנהגו שלא למכור. דהממירו על עמלן דילמא אחי למכור
ונגן משום שאלה ומשום שכירות ומשום נקיטין שבמסכת ע"ז
מיטע ואין על גב דלאו בני מלכא דניהו מיחלפי במיתריה גדולים
עו לא לה הלכך לא חזי ליה ישראל גבי נכרי ולא אחי למשפחה
סיוני ידידה ליכא למיגור בהן דאין זה אלא משום שבות דאין
שלא לאכול. דמיחזי כאוכל פסח בחזון: **גב' בשר זה.** ואפילו
פסח דמנטר לפסח קאמר אכניעו לפסח לאוכלם ולא אחרנין מיחזי
דום איש רומי. ישראל חשוב שהיה צרומי: **מקולסין.** כלזין ראשו
רבי עקיבא: יקורה מקולס: לפי שפסח כרעיו חוזה לו בצדו
מרגמו הולס: קדנשא: **אלמלא פסחם אפה.** אדם חשוב:

קרונו
 רב יהודה לא הזכירו פני ביהונו אלא לענין מעשר, פגי ביהונו ואהיני דטובניא, פירוש גיטואן ח' ע"ד שילח האחרון שצטעור וכו'. ורמיהו אולכין בגרונות דע הנוכח בתמרם דע הפירוש מחליף ותני אולכין בגרונות בתמרם דע החנוכה. ושנוני אידו ואידו חד שיעור בצעור בפורים. איבעית אימא הא תנין בדידי ואם יש מאוזרות מהן אולכין וכו'. כיפין ח' תני א"ר בשם ר' יוחנן בן גמליאל אומר סימן להרים מילין, כלומר מילין, שהן עפ"י גדילים בהרים. א"ר ביב ידילתם אלא בעצמם, נפקא מינה אידן דקלים טובים אלא בעצמם וממאן ואי להא בכורין חזן משעבט המינין, וכן מה דקליתם שבהרים, אלא מן הפירות שבהם וכו'. פירוש ש מן העמקים שאינן גדילים כהוגן. מתני', מקום שנהגו לכוזר בהמה דקה לגייה בו. מקום ש אמר רב יהודה אמר רב אסור לארעא שיאמר בשב ואל לפסח, מפני שנהא מקריא חזון, ומתבטלינן עיני מדריכי יומי דאמר תודוס איש יומי מה תהניא תאן מני ארעא לאולכי דקלים

ב ו א מ"י פ"ה מהלכות
 שמיטה הלכה יח:
ב ו ב מ"י פ"ו מהלכות
 שמיטה הלכה יא:
ב ו ג מ"י פ"ז מהל'
 ביטורים הלכה ג:
ב ו ד מ"י פ"ח מהלכות
 שבת הלכה ה סמו
 לאותן קס טו"ש"ע י"ד ס'
 קמ"ט סוף ד:
ב ו ה מ"י פ"ט מהלכות
 שבת הלכה ו סמו
 עשין מא טו"ש"ע א"ח ס'
 חטו סוף א:
ב ו ט מ"י פ"י מהלכות
 חטו:

לעזי רש"י
גפן מוגבה על
בלונסאות.
גל"ש. עפצים (גידולים
טפיליים בעלה האלון).

מוסף תוספות

א. אליבא דר' שמעון.
תוס' שאנן. ב. [ו]משמע
בפנים כי האי גונא שרי.
ח' ה"ק. ג. ולא שס.
למכילה בלא פדיון. זס.
[ו]ח"פ. ח. מפני שנראה
במקדש בהמתו מעיקרא
בשהיה חיה ולכן נראה
באוכל קרשים בחוץ. תוס'
שאנן. ה. כיון שתדודס
היה ברומי או בזמן הזה.
זס.

רבינו חננאל
 רבנו רבי אסא את האה דתנן
 ונאמנים משיגור, פירוש
 בעת שיהיה בוסר משיגור
 של הלכן יש לו גרעין, ו
 מאותה הנה נקרא רבי
 ואסאור לקצצו והלפסידו,
 ואלבלא מהו רוממנו אל
 להפסדו, ש"מ דלהאי תנא
 נקרא רבי אסא בל מרמז
 יאנו רבי, מן שמעת לך
 דהאי סבא רבן, וקתי
 דישאר לך, ובה האילנות
 משיגור, ונהא אל חתלקו
 פ' ר' יוסי אלא על
 ונאמנים בלבו, מפרקינן
 לעולם כל משיגור
 ורבי אסא, ורבי אילן
 משיגור שחננו בריא
 קצץ, ולדבריה הכל איז בהן
 וירושלמי משיגור
 ש"מ האנו רבי חננאל
 חתובן משיגור אל חנן.
 ורבי משיגור, אסא רבי

[illegible]

(א) צבורות לו: (ב) מוספתא
שביעית פ"ו (יהוה)
עירובין כח: ע"ש
שם לתא מלת דמנן
(ג) מוספתא שביעית פ"ו
(ד) מנחתא פ"ד
נכודים פ"א (מ"ג) (ה) נדה
ה: (ו) ע"י ד: (ז) כ"א
מקום שגברו שלל למכור,
(ח) שבת ז' צבורות
(ט) צבורות י"ז. ע"ה
(י) מוספתא דע"ה פ"ב
ו' וכן ג"י הערוך,
(י"א) ע"י שני ע"ה (י"ב)
(י"ג) (י"ד) דעריש כ"ו, (ט"ז)
(ט"ח) (ט"ט) (ס) (ס"א) (ס"ב)
(ס"ג) (ס"ד) (ס"ה) (ס"ו)
(ס"ז) (ס"ח) (ס"ט) (ק)
(ק"א) (ק"ב) (ק"ג) (ק"ד)
(ק"ה) (ק"ו) (ק"ז) (ק"ח)
(ק"ט) (ק"י) (ק"יא) (ק"יב)
(ק"יג) (ק"יד) (ק"טו) (ק"טז)
(ק"יז) (ק"יח) (ק"יט) (ק"כ)
(ק"כ"א) (ק"כ"ב) (ק"כ"ג)
(ק"כ"ד) (ק"כ"ה) (ק"כ"ו)
(ק"כ"ז) (ק"כ"ח) (ק"כ"ט)
(ק"ל) (ק"ל"א) (ק"ל"ב)
(ק"ל"ג) (ק"ל"ד) (ק"ל"ה)
(ק"ל"ו) (ק"ל"ז) (ק"ל"ח)
(ק"ל"ט) (ק"מ) (ק"מ"א)
(ק"מ"ב) (ק"מ"ג) (ק"מ"ד)
(ק"מ"ה) (ק"מ"ו) (ק"מ"ז)
(ק"מ"ח) (ק"מ"ט) (ק"נ)
(ק"נ"א) (ק"נ"ב) (ק"נ"ג)
(ק"נ"ד) (ק"נ"ה) (ק"נ"ו)
(ק"נ"ז) (ק"נ"ח) (ק"נ"ט)
(ק"ס) (ק"ס"א) (ק"ס"ב)
(ק"ס"ג) (ק"ס"ד) (ק"ס"ה)
(ק"ס"ו) (ק"ס"ז) (ק"ס"ח)
(ק"ס"ט) (ק"ע) (ק"ע"א)
(ק"ע"ב) (ק"ע"ג) (ק"ע"ד)
(ק"ע"ה) (ק"ע"ו) (ק"ע"ז)
(ק"ע"ח) (ק"ע"ט) (ק"פ)
(ק"פ"א) (ק"פ"ב) (ק"פ"ג)
(ק"פ"ד) (ק"פ"ה) (ק"פ"ו)
(ק"פ"ז) (ק"פ"ח) (ק"פ"ט)
(ק"ק) (ק"ק"א) (ק"ק"ב)
(ק"ק"ג) (ק"ק"ד) (ק"ק"ה)
(ק"ק"ו) (ק"ק"ז) (ק"ק"ח)
(ק"ק"ט) (ק"ק"י) (ק"ק"יא)
(ק"ק"יב) (ק"ק"יג) (ק"ק"יד)
(ק"ק"טו) (ק"ק"טז) (ק"ק"יז)
(ק"ק"יח) (ק"ק"יט) (ק"ק"כ)
(ק"ק"כ"א) (ק"ק"כ"ב) (ק"ק"כ"ג)
(ק"ק"כ"ד) (ק"ק"כ"ה) (ק"ק"כ"ו)
(ק"ק"כ"ז) (ק"ק"כ"ח) (ק"ק"כ"ט)
(ק"ק"ל) (ק"ק"ל"א) (ק"ק"ל"ב)
(ק"ק"ל"ג) (ק"ק"ל"ד) (ק"ק"ל"ה)
(ק"ק"ל"ו) (ק"ק"ל"ז) (ק"ק"ל"ח)
(ק"ק"ל"ט) (ק"ק"מ) (ק"ק"מ"א)
(ק"ק"מ"ב) (ק"ק"מ"ג) (ק"ק"מ"ד)
(ק"ק"מ"ה) (ק"ק"מ"ו) (ק"ק"מ"ז)
(ק"ק"מ"ח) (ק"ק"מ"ט) (ק"ק"נ)
(ק"ק"נ"א) (ק"ק"נ"ב) (ק"ק"נ"ג)
(ק"ק"נ"ד) (ק"ק"נ"ה) (ק"ק"נ"ו)
(ק"ק"נ"ז) (ק"ק"נ"ח) (ק"ק"נ"ט)
(ק"ר) (ק"ר"א) (ק"ר"ב) (ק"ר"ג)
(ק"ר"ד) (ק"ר"ה) (ק"ר"ו) (ק"ר"ז)
(ק"ר"ח) (ק"ר"ט) (ק"ר"י) (ק"ר"כ)
(ק"ר"כ"א) (ק"ר"כ"ב) (ק"ר"כ"ג)
(ק"ר"כ"ד) (ק"ר"כ"ה) (ק"ר"כ"ו)
(ק"ר"כ"ז) (ק"ר"כ"ח) (ק"ר"כ"ט)
(ק"ר"ל) (ק"ר"ל"א) (ק"ר"ל"ב)
(ק"ר"ל"ג) (ק"ר"ל"ד) (ק"ר"ל"ה)
(ק"ר"ל"ו) (ק"ר"ל"ז) (ק"ר"ל"ח)
(ק"ר"ל"ט) (ק"ר"מ) (ק"ר"מ"א)
(ק"ר"מ"ב) (ק"ר"מ"ג) (ק"ר"מ"ד)
(ק"ר"מ"ה) (ק"ר"מ"ו) (ק"ר"מ"ז)
(ק"ר"מ"ח) (ק"ר"מ"ט) (ק"ר"נ)
(ק"ר"נ"א) (ק"ר"נ"ב) (ק"ר"נ"ג)
(ק"ר"נ"ד) (ק"ר"נ"ה) (ק"ר"נ"ו)
(ק"ר"נ"ז) (ק"ר"נ"ח) (ק"ר"נ"ט)
(ק"ר"ס) (ק"ר"ס"א) (ק"ר"ס"ב)
(ק"ר"ס"ג) (ק"ר"ס"ד) (ק"ר"ס"ה)
(ק"ר"ס"ו) (ק"ר"ס"ז) (ק"ר"ס"ח)
(ק"ר"ס"ט) (ק"ר"ע) (ק"ר"ע"א)
(ק"ר"ע"ב) (ק"ר"ע"ג) (ק"ר"ע"ד)
(ק"ר"ע"ה) (ק"ר"ע"ו) (ק"ר"ע"ז)
(ק"ר"ע"ח) (ק"ר"ע"ט) (ק"ר"פ)
(ק"ר"פ"א) (ק"ר"פ"ב) (ק"ר"פ"ג)
(ק"ר"פ"ד) (ק"ר"פ"ה) (ק"ר"פ"ו)
(ק"ר"פ"ז) (ק"ר"פ"ח) (ק"ר"פ"ט)
(ק"ר"ק) (ק"ר"ק"א) (ק"ר"ק"ב)
(ק"ר"ק"ג) (ק"ר"ק"ד) (ק"ר"ק"ה)
(ק"ר"ק"ו) (ק"ר"ק"ז) (ק"ר"ק"ח)
(ק"ר"ק"ט) (ק"ר"ק"י) (ק"ר"ק"יא)
(ק"ר"ק"יב) (ק"ר"ק"יג) (ק"ר"ק"יד)
(ק"ר"ק"טו) (ק"ר"ק"טז) (ק"ר"ק"יז)
(ק"ר"ק"יח) (ק"ר"ק"יט) (ק"ר"ק"כ)
(ק"ר"ק"כ"א) (ק"ר"ק"כ"ב) (ק"ר"ק"כ"ג)
(ק"ר"ק"כ"ד) (ק"ר"ק"כ"ה) (ק"ר"ק"כ"ו)
(ק"ר"ק"כ"ז) (ק"ר"ק"כ"ח) (ק"ר"ק"כ"ט)
(ק"ר"ק"ל) (ק"ר"ק"ל"א) (ק"ר"ק"ל"ב)
(ק"ר"ק"ל"ג) (ק"ר"ק"ל"ד) (ק"ר"ק"ל"ה)
(ק"ר"ק"ל"ו) (ק"ר"ק"ל"ז) (ק"ר"ק"ל"ח)
(ק"ר"ק"ל"ט) (ק"ר"ק"מ) (ק"ר"ק"מ"א)
(ק"ר"ק"מ"ב) (ק"ר"ק"מ"ג) (ק"ר"ק"מ"ד)
(ק"ר"ק"מ"ה) (ק"ר"ק"מ"ו) (ק"ר"ק"מ"ז)
(ק"ר"ק"מ"ח) (ק"ר"ק"מ"ט) (ק"ר"ק"נ)
(ק"ר"ק"נ"א) (ק"ר"ק"נ"ב) (ק"ר"ק"נ"ג)
(ק"ר"ק"נ"ד) (ק"ר"ק"נ"ה) (ק"ר"ק"נ"ו)
(ק"ר"ק"נ"ז) (ק"ר"ק"נ"ח) (ק"ר"ק"נ"ט)
(ק"ר"ר) (ק"ר"ר"א) (ק"ר"ר"ב) (ק"ר"ר"ג)
(ק"ר"ר"ד) (ק"ר"ר"ה) (ק"ר"ר"ו) (ק"ר"ר"ז)
(ק"ר"ר"ח) (ק"ר"ר"ט) (ק"ר"ר"י) (ק"ר"ר"כ)
(ק"ר"ר"כ"א) (ק"ר"ר"כ"ב) (ק"ר"ר"כ"ג)
(ק"ר"ר"כ"ד) (ק"ר"ר"כ"ה) (ק"ר"ר"כ"ו)
(ק"ר"ר"כ"ז) (ק"ר"ר"כ"ח) (ק"ר"ר"כ"ט)
(ק"ר"ר"ל) (ק"ר"ר"ל"א) (ק"ר"ר"ל"ב)
(ק"ר"ר"ל"ג) (ק"ר"ר"ל"ד) (ק"ר"ר"ל"ה)
(ק"ר"ר"ל"ו) (ק"ר"ר"ל"ז) (ק"ר"ר"ל"ח)
(ק"ר"ר"ל"ט) (ק"ר"ר"מ) (ק"ר"ר"מ"א)
(ק"ר"ר"מ"ב) (ק"ר"ר"מ"ג) (ק"ר"ר"מ"ד)
(ק"ר"ר"מ"ה) (ק"ר"ר"מ"ו) (ק"ר"ר"מ"ז)
(ק"ר"ר"מ"ח) (ק"ר"ר"מ"ט) (ק"ר"ר"נ)
(ק"ר"ר"נ"א) (ק"ר"ר"נ"ב) (ק"ר"ר"נ"ג)
(ק"ר"ר"נ"ד) (ק"ר"ר"נ"ה) (ק"ר"ר"נ"ו)
(ק"ר"ר"נ"ז) (ק"ר"ר"נ"ח) (ק"ר"ר"נ"ט)
(ק"ר"ר"ס) (ק"ר"ר"ס"א) (ק"ר"ר"ס"ב)
(ק"ר"ר"ס"ג) (ק"ר"ר"ס"ד) (ק"ר"ר"ס"ה)
(ק"ר"ר"ס"ו) (ק"ר"ר"ס"ז) (ק"ר"ר"ס"ח)
(ק"ר"ר"ס"ט) (ק"ר"ר"ע) (ק"ר"ר"ע"א)
(ק"ר"ר"ע"ב) (ק"ר"ר"ע"ג) (ק"ר"ר"ע"ד)
(ק"ר"ר"ע"ה) (ק"ר"ר"ע"ו) (ק"ר"ר"ע"ז)
(ק"ר"ר"ע"ח) (ק"ר"ר"ע"ט) (ק"ר"ר"פ)
(ק"ר"ר"פ"א) (ק"ר"ר"פ"ב) (ק"ר"ר"פ"ג)
(ק"ר"ר"פ"ד) (ק"ר"ר"פ"ה) (ק"ר"ר"פ"ו)
(ק"ר"ר"פ"ז) (ק"ר"ר"פ"ח) (ק"ר"ר"פ"ט)
(ק"ר"ר"ק) (ק"ר"ר"ק"א) (ק"ר"ר"ק"ב)
(ק"ר"ר"ק"ג) (ק"ר"ר"ק"ד) (ק"ר"ר"ק"ה)
(ק"ר"ר"ק"ו) (ק"ר"ר"ק"ז) (ק"ר"ר"ק"ח)
(ק"ר"ר"ק"ט) (ק"ר"ר"ק"י) (ק"ר"ר"ק"יא)
(ק"ר"ר"ק"יב) (ק"ר"ר"ק"יג) (ק"ר"ר"ק"יד)
(ק"ר"ר"ק"טו) (ק"ר"ר"ק"טז) (ק"ר"ר"ק"יז)
(ק"ר"ר"ק"יח) (ק"ר"ר"ק"יט) (ק"ר"ר"ק"כ)
(ק"ר"ר"ק"כ"א) (ק"ר"ר"ק"כ"ב) (ק"ר"ר"ק"כ"ג)
(ק"ר"ר"ק"כ"ד) (ק"ר"ר"ק"כ"ה

תורה אור השלם
וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת הַבֶּסֶף
בִּירוּשָׁלַם בְּאַבְנִים וְאֶת
הָאֲרוֹזִים נָתַן בְּשִׁקְמִים
אֲשֶׁר בְּשִׁפְלָה לְרֹב:
מלכים א' כז

גליון הש"ס
ממרא סימן להורים מילין.
ע"י ת' חכם נבי סי' ל"ב:

הגהות מהר"ב
רנשבורג

מוסף רש"י

[illegible]

היהודים מתיר בשבירה. לא
שואין מלאכתו אלא לרביצה
וילהשירו (ע"ז שם וכו"ז ש)
לכלל הקום וגבי אזהרת שם
רדיים מקולטין. כליום כז
שון מוויין כדמרגס וכונס
קולטא דמשא, דקצירא ליה
לפסח שוליה שלם שנאמר
חכם גדול ונכבד (ביצה כג)

(א) לפנינו בירושלמי הגי' לשתי שנים, אמנם צפי' ר"ח למסכת ר"ה טו ע"ב וערוך ערך צנות שבע 'לשלוש שנים'.